

**UCHWAŁA NR LXXIV/501/2023
RADY GMINY STARE MIASTO**

z dnia 30 listopada 2023 r.

**w sprawie ustalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w gminie Stare Miasto na lata 2024-2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249, ze zm.) Rada Gminy Stare Miasto uchwała, co następuje:

§ 1. Wprowadza się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022-2024, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XLVIII/315/2022 Rady Gminy Stare Miasto z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie ustalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Stare Miasto na lata 2022-2024.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stare Miasto

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Halina Turajska

Załącznik do uchwały nr LXXIV/501/2023
Rady Gminy Stare Miasto z dnia 30 listopada 2023 roku
w sprawie ustalenia Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w gminie Stare Miasto
na lata 2024-2027

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ W GMINIE
STARE MIASTO
NA LATA 2024-2027**

ROZDZIAŁ I. WSTĘP

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona ofiar przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Stare Miasto ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2024-2027.

1. PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIU ZJAWISKU PRZEMOCY DOMOWEJ

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Definiuje ona pojęcie przemocy domowej, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej; prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia; tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

2. WPROWADZENIE

Zjawisko przemocy domowej należy analizować przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Natomiast perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy domowej, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka: kształtuje osobowość, system wartości, i sposób życia. Niebagatelną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego. Przemoc domowa może być zatem skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Jest także kluczowym zagrożeniem dla rodziny.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny.

Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy osobom dotkniętym przemocą domową i osobom stosującym przemoc, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związanych z tym zagadnieniem. Definicja najczęściej stosowana określa przemoc domową jako: działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste.

Przemoc w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, to: jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodując cierpienie i ból.

3. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc domową wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

4. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar Gminy Stare Miasto

5. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2027 będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Mieście, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starym Mieście, Komisariat Policji w Starym Mieście, placówki oświatowe z terenu Gminy Stare Miasto, ośrodki zdrowia z terenu Gminy Stare Miasto, Sąd Rejonowy w Koninie.

ROZDZIAŁ II. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2027 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemoc, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż: przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym z urzędu, najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna, za przemoc zawsze odpowiedzialna jest

osoba stosująca przemoc, zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osób dotkniętych przemocą, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia osobą dotkniętą przemocą domową.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami dotkniętymi przemocą jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc domową.

Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie a także spowoduje, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

2. KIERUNKI I CELE PROGRAMU CELE:

1. Przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.
2. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez wzmacnianie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą domową.

3. BENEFICJENCI PROGRAMU

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą.

Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy domowej i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz dostęp do specjalistów.

Program kierowany jest do osób dotkniętych przemocą domową, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

5. CELE STRATEGICZNE

Cel strategiczny. 1. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Adresaci: osoby uwikłane w sytuację przemocy w rodzinie, przedstawiciele instytucji biorących udział w przeciwdziałaniu przemocy, społeczeństwo.

Cel strategiczny 2. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą domową i świadków przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą i świadkowie przemocy.

Cel strategiczny 3. Edukacja społeczna.

Adresaci: dzieci i młodzież, osoby dorosłe, społeczność lokalna.

Cel strategiczny 4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Adresaci: wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska tworzące system.

Cel strategiczny 5. Zapobieganie stosowaniu przemocy domowej.

Adresaci: osoby stosujące przemoc w rodzinie.

ROZDZIAŁ III. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy domowej zajmuje się sieć instytucji:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Mieście

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starym Mieście

Komisariat Policji w Starym Mieście

Szkoła Podstawowa im. gen. J. Bema w Starym Mieście

Szkoła Podstawowa im. B. Prusa w Liściu Wielkim

Szkoła Podstawowa w Modle Królewskiej

Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej „MEDICUS” w Starym Mieście

Centrum Medyczne Vital – Filia „MEDYK” w Liściu Wielkim

Sąd Rejonowy w Koninie

Ww. podmioty wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Stare Miasto.

2. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur i monitorowanie przemocy domowej.
3. Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.
4. Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, edukacja społeczna.

3. MONITOROWANIE, ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

MONITOROWANIE

Program jest dokumentem stanowiącym jeden z etapów ciągłego procesu budowania i wdrażania systemu rozwiązywania problemów związanych z przemocą. Nie jest on dokumentem zamkniętym, jego założenia mogą być modyfikowane pod wpływem zmieniających się warunków rzeczywistości.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Stare Miasto, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Załącznik do uchwały nr LXXIV/501/2023
Rady Gminy Stare Miasto z dnia 30 listopada 2023 roku
w sprawie ustalenia Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w gminie Stare Miasto
na lata 2024-2027

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ W GMINIE
STARE MIASTO
NA LATA 2024-2027**

ROZDZIAŁ I. WSTĘP

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona ofiar przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Stare Miasto ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2024-2027.

1. PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIU ZJAWISKU PRZEMOCY DOMOWEJ

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Definiuje ona pojęcie przemocy domowej, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej; prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia; tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

2. WPROWADZENIE

Zjawisko przemocy domowej należy analizować przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Natomiast perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy domowej, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka: kształtuje osobowość, system wartości, i sposób życia. Niebagatelną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego. Przemoc domowa może być zatem skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Jest także kluczowym zagrożeniem dla rodziny.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny.

Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy osobom dotkniętym przemocą domową i osobom stosującym przemoc, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związanych z tym zagadnieniem. Definicja najczęściej stosowana określa przemoc domową jako: działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste.

Przemoc w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, to: jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodując cierpienie i ból.

3. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc domową wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawiceli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

4. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar Gminy Stare Miasto

5. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2027 będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Mieście, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starym Mieście, Komisariat Policji w Starym Mieście, placówki oświatowe z terenu Gminy Stare Miasto, ośrodki zdrowia z terenu Gminy Stare Miasto, Sąd Rejonowy w Koninie.

ROZDZIAŁ II. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2027 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemoc, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż: przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym z urzędu, najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna, za przemoc zawsze odpowiedzialna jest

osoba stosująca przemoc, zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osób dotkniętych przemocą, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia osobą dotkniętą przemocą domową.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami dotkniętymi przemocą jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc domową.

Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie a także spowoduje, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

2. KIERUNKI I CELE PROGRAMU CELE:

1. Przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.
2. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez wzmacnianie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą domową.

3. BENEFICJENCI PROGRAMU

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą.

Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy domowej i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz dostęp do specjalistów.

Program kierowany jest do osób dotkniętych przemocą domową, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

5. CELE STRATEGICZNE

Cel strategiczny. 1. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Adresaci: osoby uwikłane w sytuację przemocy w rodzinie, przedstawiciele instytucji biorących udział w przeciwdziałaniu przemocy, społeczeństwo.

Cel strategiczny 2. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą domową i świadków przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą i świadkowie przemocy.

Cel strategiczny 3. Edukacja społeczna.

Adresaci: dzieci i młodzież, osoby dorosłe, społeczność lokalna.

Cel strategiczny 4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Adresaci: wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska tworzące system.

Cel strategiczny 5. Zapobieganie stosowaniu przemocy domowej.

Adresaci: osoby stosujące przemoc w rodzinie.

ROZDZIAŁ III. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy domowej zajmuje się sieć instytucji:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Mieście

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starym Mieście

Komisariat Policji w Starym Mieście

Szkoła Podstawowa im. gen. J. Bema w Starym Mieście

Szkoła Podstawowa im. B. Prusa w Liściu Wielkim

Szkoła Podstawowa w Modle Królewskiej

Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej „MEDICUS” w Starym Mieście

Centrum Medyczne Vital – Filia „MEDYK” w Liściu Wielkim

Sąd Rejonowy w Koninie

Ww. podmioty wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Stare Miasto.

2. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur i monitorowanie przemocy domowej.
3. Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.
4. Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, edukacja społeczna.

3. MONITOROWANIE, ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

MONITOROWANIE

Program jest dokumentem stanowiącym jeden z etapów ciągłego procesu budowania i wdrażania systemu rozwiązywania problemów związanych z przemocą. Nie jest on dokumentem zamkniętym, jego założenia mogą być modyfikowane pod wpływem zmieniających się warunków rzeczywistości.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Stare Miasto, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Załącznik do uchwały nr LXXIV/501/2023
Rady Gminy Stare Miasto z dnia 30 listopada 2023 roku
w sprawie ustalenia Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w gminie Stare Miasto
na lata 2024-2027

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ W GMINIE
STARE MIASTO
NA LATA 2024-2027**

ROZDZIAŁ I. WSTĘP

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona ofiar przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Stare Miasto ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2024-2027.

1. PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIU ZJAWISKU PRZEMOCY DOMOWEJ

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Definiuje ona pojęcie przemocy domowej, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej; prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia; tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

2. WPROWADZENIE

Zjawisko przemocy domowej należy analizować przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Natomiast perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy domowej, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka: kształtuje osobowość, system wartości, i sposób życia. Niebagatelną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego. Przemoc domowa może być zatem skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Jest także kluczowym zagrożeniem dla rodziny.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny.

Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy osobom dotkniętym przemocą domową i osobom stosującym przemoc, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związanych z tym zagadnieniem. Definicja najczęściej stosowana określa przemoc domową jako: działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste.

Przemoc w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, to: jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodując cierpienie i ból.

3. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc domową wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawiciele instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

4. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar Gminy Stare Miasto

5. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2027 będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Mieście, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starym Mieście, Komisariat Policji w Starym Mieście, placówki oświatowe z terenu Gminy Stare Miasto, ośrodki zdrowia z terenu Gminy Stare Miasto, Sąd Rejonowy w Koninie.

ROZDZIAŁ II. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2027 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemoc, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż: przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym z urzędu, najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna, za przemoc zawsze odpowiedzialna jest

osoba stosująca przemoc, zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osób dotkniętych przemocą, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia osobą dotkniętą przemocą domową.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami dotkniętymi przemocą jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc domową.

Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie a także spowoduje, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

2. KIERUNKI I CELE PROGRAMU CELE:

1. Przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.
2. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez wzmacnianie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą domową.

3. BENEFICJENCI PROGRAMU

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą.

Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy domowej i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz dostęp do specjalistów.

Program kierowany jest do osób dotkniętych przemocą domową, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

5. CELE STRATEGICZNE

Cel strategiczny. 1. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Adresaci: osoby uwikłane w sytuację przemocy w rodzinie, przedstawiciele instytucji biorących udział w przeciwdziałaniu przemocy, społeczeństwo.

Cel strategiczny 2. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą domową i świadków przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą i świadkowie przemocy.

Cel strategiczny 3. Edukacja społeczna.

Adresaci: dzieci i młodzież, osoby dorosłe, społeczność lokalna.

Cel strategiczny 4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Adresaci: wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska tworzące system.

Cel strategiczny 5. Zapobieganie stosowaniu przemocy domowej.

Adresaci: osoby stosujące przemoc w rodzinie.

ROZDZIAŁ III. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy domowej zajmuje się sieć instytucji:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Mieście

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starym Mieście

Komisariat Policji w Starym Mieście

Szkoła Podstawowa im. gen. J. Bema w Starym Mieście

Szkoła Podstawowa im. B. Prusa w Liściu Wielkim

Szkoła Podstawowa w Modle Królewskiej

Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej „MEDICUS” w Starym Mieście

Centrum Medyczne Vital – Filia „MEDYK” w Liściu Wielkim

Sąd Rejonowy w Koninie

Ww. podmioty wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Stare Miasto.

2. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur i monitorowanie przemocy domowej.
3. Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.
4. Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, edukacja społeczna.

3. MONITOROWANIE, ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

MONITOROWANIE

Program jest dokumentem stanowiącym jeden z etapów ciągłego procesu budowania i wdrażania systemu rozwiązywania problemów związanych z przemocą. Nie jest on dokumentem zamkniętym, jego założenia mogą być modyfikowane pod wpływem zmieniających się warunków rzeczywistości.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Stare Miasto, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.